

Heli Kuusipalo ja Susanna Raulio

26.5.2021

Maa- ja metsätalousministeriö
Neuvotteleva virkamies Jukka Ränkimies

Lausuntopyyntönnö VN/12785/2021-MMM-1

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maitotuotteiden, hedelmien ja vihannesten koulujakelutuesta lukuvuonna 2021–2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

3 § Tukikelpoiset maitotuotteet

THL pitää tärkeänä, että koulujakelutukea myönnetään maidon, piimän, muiden hapanmaitotuotteiden ja juustojen osalta vain niille tuotteille, jotka ovat ravitsemussuosituksen mukaisia ja täyttävät niissä määritetyt tuotekohtaiset kriteerit rasvapitoisuuden, suolan ja sokerin osalta, sekä korostaa D-vitamiinitäydennyksen olevan Suomessa tärkeä tuen kriteeri.

4 § Tukikelpoiset hedelmät ja vihannekset

Vihannes- ja hedelmätuen piiriin kuuluvat syyslukukaudella tuoreet tai pakastetut herne, kurkku, tomaatti, lanttu, porkkana, valkokaali, omena, herukat, mansikka, mustikka, vadelma, puolukka ja näiden marjojen marjaseokset. Ehdotamme tuen piiriin lisättäväksi päärynän, sekä tuorepaloina hyvin toimivat kukka- ja kyssäkaalit ja nauriin. Näiden kasvien kotimainen saatavuus on syyskaudella hyvä ja niiden lisäämiseksi tukikelpoiseksi tuotteeksi on tullut toivetta tuen potentiaalisilta hakijoilta. THL kannattaa tuen laajentamista uusiin kasviksiin, sillä mahdollisimman monipuolisen valikoiman kautta lasten ja nuorten makutottumuksia voidaan kehittää edelleen.

5 § Tuotteiden jakaminen kouluaterioiden yhteydessä

Kouluille ja oppilaitoksille tulee tiedottaa, että tukikelpoisia tuotteita voidaan jakaa myös tavallisten kouluaterioiden yhteydessä, vaikka niitä ei voi käyttää kouluaterian valmistukseen tai sen ainesosien korvaamiseen.

9§ Tukikausi

THL pitää tärkeänä asetusluonnoksessa esitettyä hedelmien ja vihannesten tukikauden pidentämistä koko syyslukukauden kestäväksi. Tämä todennäköisesti edistäisi tuen käyttöä.

Markkinajärjestelyasetuksen 23 artiklan 6 kohdan mukaan jaettavat tuotteet eivät saa sisältää mitään seuraavista: lisätty sokeri, lisätty suola, lisätty rasva, lisätyt makeutusaineet tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1333/2008 määritellyt lisätyt keinotekoiset arominvahventeet E 620-E 650. *Siinä määritellysti jäsenvaltio voi päättää, saatuaan terveyst- ja ravitsemusasioista vastaavilta kansallisilta viranomaisiltaan asianmukaisen luvan kansallisten menettelyjensä mukaisesti, että tukikelpoiset tuotteet saavat sisältää vähäisiä määriä lisättyä sokeria, lisättyä suolaa ja/tai lisättyä rasvaa.*

Edelliseen viitaten THL esittää poikkeusta kotimaisiin marjoihin lisätyn sokerin osalta. Tukikelpoisiin marjoihin sekä niitä sisältäviin marjaseoksiin voitaisiin lisätä vähäisiä määriä sokeria noudattaen samalla johdonmukaisesti lapsia ja nuoria koskevia ruokailusuosituksia. Varhaiskasvatuksen

Heli Kuusipalo ja Susanna Raulio

26.5.2021

ruokailusuosituksessa (<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-992-7>) todetaan sokerin käytöstä: "Lisättyä sokeria voidaan käyttää vähäisessä määrin mm. happamuuden tai karvauuden taittamiseen marjaruoissa (esim. puolukka- ja herukkaruoat)... ja hapannaitotuotteiden marjalisäkkeissä". Kouluruokailusuosituksessa (<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-791-6>) todetaan seuraavasti: "Lisättyä sokeria voidaan käyttää vähäisessä määrin happamuuden tai karvauuden taittamiseen marjaruoissa". Toisen asteen oppilaitosten ruokailusuosituksessa (<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020041416360>) todetaan: "Marjaruokalajit voidaan makeuttaa kevyesti, esimerkiksi 5 g lisättyä sokeria/100 g".

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Osastojohtaja

Tiina Laatikainen